

**Paskaidrojums par Komisijas veiktajām pārbaudēm saskaņā ar Padomes Regulas
Nr. 1/2003 20. panta 4. punktu**

Šis paziņojums ir domāts tikai informācijai un nav Eiropas Komisijas izmeklēšanas pilnvaru oficiāls skaidrojums.

1. Uzņēmumiem¹ ir tiesisks pienākums pakļauties pārbaudei, kas pieprasīta ar Komisijas lēmumu saskaņā ar Padomes Regulas Nr. 1/2003 20. panta 4. punktu. Rakstiski pilnvarojumi ir paredzēti, lai paziņotu konkrētas amatpersonas un citas pavadošās personas, kuras Komisija ir pilnvarojusi veikt pārbaudi (inspektoros). Katram inspektoram ir personu apliecinošs dokuments.
2. Inspektori nav tiesīgi par lietu izteikties plašāk, nekā tas ir noteikts lēmumā, vai jebkādā veidā attaisnot lēmuma pieņemšanu. Tomēr tie var izskaidrot procedūras jautājumus, jo īpaši attiecībā uz konfidencialitāti un atteikuma pakļauties pārbaudei iespējamām sekām.
3. Uzņēmumam iesniedz apstiprinātu lēmuma kopiju. Lēmuma paziņošanas protokols ir domāts tikai, lai apstiprinātu izsniegšanu, un tā saņēmēja paraksts neapliecina piekrišanu pārbaudei.
4. Saskaņā ar Regulas Nr. 1/2003 20. panta 2. punktu inspektori ir tiesīgi:
 - a) iekļūt jebkurās uzņēmumu vai uzņēmumu apvienību telpās, zemes īpašumos un transporta līdzekļos;
 - b) pārbaudīt grāmatvedības dokumentus un citus dokumentus, kuri saistīti ar uzņēmējdarbību, neatkarīgi no veida, kādā tos glabā;
 - c) jebkādā veidā izgatavot vai iegūt šo grāmatvedības dokumentu vai citu dokumentu izrakstus vai kopijas;
 - d) aizzīmogot jebkuras uzņēmuma telpas un grāmatvedības dokumentus vai citus dokumentus uz laika posmu un apjomā, kāds vajadzīgs pārbaudei;
 - e) prasīt jebkurai uzņēmuma vai uzņēmumu apvienības darbiniekam vai pārstāvim paskaidrojumus par faktiem vai dokumentiem, kas attiecas uz pārbaudes priekšmetu, un fiksēt atbildes.
5. Amatpersonas, kā arī citas pavadošās personas, ko pilnvarojusi vai norīkojusi tās dalībvalsts kompetentā iestāde, kuras teritorijā jāveic pārbaude, aktīvi palīdz inspektoriem pildīt viņu pienākumus. Šajā sakarībā saskaņā ar Padomes Regulas Nr. 1/2003 20. panta 2. punktu viņiem ir piešķirtas tādas pašas tiesības kā inspektoriem (skat. 4. punktu). Identitāti tās pierāda saskaņā ar atbilstošajiem valsts tiesību aktiem.
6. Uzņēmumam ir tiesības pārbaudes laikā pieaicināt ārēju juridisko konsultantu. Tomēr juridiskā konsultanta klātbūtne nav pārbaudes likumīguma juridiskais priekšnoteikums. Inspektori ir tiesīgi iekļūt telpās, paziņot par pārbaudes lēmumu un aizņemt birojus pēc saviem ieskatiem un negaidot, kamēr uzņēmums pieaicinās juridisko konsultantu. Jebkurā gadījumā inspektori var piekrist nedaudz uzgaidīt, kamēr notiek konsultācijas ar juridisko konsultantu, pirms tiek uzsākta grāmatvedības dokumentu un citu dokumentu pārbaude, šo dokumentu kopiju vai izrakstu izņemšana, uzņēmuma telpu un grāmatvedības dokumentu vai citu dokumentu aizzīmogošana vai pirms mutisku paskaidrojumu pieprasīšanas. Šādas aizkavēšanās ir jāierobežo līdz minimāli nepieciešamajam.

¹ Šajā paziņojumā ar terminu "uzņēmums" apzīmē gan uzņēmumus, gan uzņēmumu apvienības.

7. Ja kāds no uzņēmuma pārstāvjiem vai darbiniekiem saskaņā ar Komisijas Regulas Nr. 773/2004 4. panta 1. punktu pēc inspektoru pieprasījuma uz vietas sniedz mutiskus paskaidrojumus par faktiem vai dokumentiem, kas saistīti ar pārbaudes lietu, šos paskaidrojumus var fiksēt jebkāda veidā. Šādas fiksēšanas kopija pēc pārbaudes tiks nodota uzņēmumam saskaņā ar 4. panta 2. punktu Eiropas Komisijas Regulā Nr. 773/2004.
8. Gadījumos, kad paskaidrojumi ir pieprasīti no uzņēmuma darbinieka, kuru uzņēmums nav vai nebija pilnvarojis sniegt paskaidrojumus uzņēmuma vārdā, Komisija nosaka termiņu, kurā uzņēmums var iesniegt Komisijai šāda darbinieka sniegto paskaidrojumu precizējumus, labojumus un papildinājumus, ko pēc tam pievieno paskaidrojumiem, kas fiksēti pārbaudes laikā.
9. Inspektori ir tiesīgi pārbaudīt grāmatvedības dokumentus un citus dokumentus, kuri saistīti ar uzņēmējdarbību, neatkarīgi no veida, kādā tos glabā, un iegūt vai izgatavot šo grāmatvedības vai citu dokumentu jebkāda veida kopijas vai izrakstus. Tas nozīmē arī elektroniskas informācijas izpēti un šādas informācijas kopiju izgatavošanu elektroniskā vai papīra veidā.
10. Inspektori var pārmeklēt uzņēmuma IT nodrošinājumu (piemēram, serverus, galddatorus, klēpj datorus, planšet datorus un citas mobilās ierīces) un visus informācijas nesējus (piemēram, *CD-ROM*, *DVD*, *USB* atmiņas kartes, ārējos cietos diskus, lentdublējumus, mākoņdatošanas pakalpojumus). Tas attiecas arī uz privātām ierīcēm un datu nesējiem, kurus izmanto profesionālos nolūkos (*Bring Your Own Device -BYOD*), ja tie atrodas uz vietas uzņēmumā. Šim nolūkam inspektori var izmantot ne tikai iebūvētu (atslēgvārdu) meklēšanas rīku, bet var arī izmantot savu specializētu programmatūru un/vai aparatūru ("kriminālistikas IT rīki"). Šie kriminālistikas IT rīki ļauj Komisijai kopēt, meklēt un atklāt datus, ievērojot uzņēmuma sistēmu un datu integritāti.
11. Uzņēmumam ir pienākums pilnībā un aktīvi sadarboties pārbaudes veikšanai. Tas nozīmē, ka uzņēmumam ir pienākums pēc pieprasījuma nodrošināt attiecīgus pārstāvjus vai darbiniekus, kuri palīdz inspektoriem un ne tikai sniedz paskaidrojumus par uzņēmuma organizāciju un tā IT nodrošinājumu, bet arī veic īpašus uzdevumus, piemēram, atsevišķu e-pastu kontu pagaidu bloķēšanu, darbojošos datoru pagaidu atvienošanu no tīkla, datoru cieto disku izņemšanu un instalēšanu no jauna un "administrators piekļuves tiesību" atbalsta nodrošināšanu. Ja tiek veikti šādi pasākumi, uzņēmums nedrīkst nekādā veidā iejaukties šajos pasākumos un uzņēmumam ir pienākums attiecīgi informēt darbiniekus, kurus skar šie pasākumi. Inspektori var lūgt izmantot uzņēmuma aparatūru (piemēram, cietos diskus, *CD-ROM*, *DVD*, *USB* atmiņas kartes, savienojumu kabeļus, skenerus, printerus), bet viņiem nav pienākuma izmantot uzņēmuma aparatūru.
12. Informācijas nesējus, ko izvēlas pārbaudēt, var paturēt inspektoru kontrolē līdz pārbaudes beigām. Tos var atdot agrāk, piemēram, pēc tam, kad ir izgatavota izmeklējamo datu spoguļattēla kopija. Šāda spoguļattēla kopija ir oriģinālajā informācijas nesējā glabāto datu (visu datu vai to daļas) autentisks dublikāts. Autentiskā dublikāta pārbaude ir līdzvērtīga oriģinālā datu nesēja pārbaudei.
13. Pārbaudes beigās inspektori pilnībā "iztīra"²³ visus kriminālistikas IT rīkus, kuros glabājas uzņēmuma dati. Aparatūru, ko nodrošina uzņēmums, inspektori neiztīra, un to atgriež uzņēmumam.
14. Ja izmeklēšanai nozīmīgu dokumentu atlasī nepabeidz paredzētajā pārbaudes laikā uzņēmuma telpās, var tikt izgatavota datu, kurus vēl nepieciešams pārbaudīt, kopija, lai

²³ Šādas iztīrīšanas tehniskais termins ir "sanitizācija". Sanitizācijas mērķis ir pilnībā dzēst datus no uzglabāšanas ierīces tā, lai datus nebūtu iespējams atjaunot ne ar vienu zināmu paņēmieni.

- pārbaudi turpinātu vēlākā laikposmā. Šo kopiju saglabā, ievietojot aizzīmogotā aploksnē. Uzņēmums var pieprasīt dublikātu. Komisija uzaicinās uzņēmumu piedalīties aizzīmogotās aploksnēs atvēršanā un turpmākajā pārbaudes procesā Komisijas telpās. Vai arī Komisija var nolemt atgriezt uzņēmumam aizzīmogoto aploksni, to neatverot. Komisija var arī lūgt uzņēmumam noglabāt aizzīmogoto aploksni drošā vietā, lai Komisija varētu turpināt izmeklēšanu uzņēmuma telpās kāda turpmāka paziņota apmeklējuma laikā.
15. Attiecībā uz galīgajiem datiem, ko inspektori atlasa uz vietas veiktās pārbaudes laikā (vai pēc turpmākas pārbaudes) un kas tiek pievienoti Komisijas lietas materiāliem, uzņēmums saņems datu nesēju (piemēram, *DVD*), kurā saglabāti visi šie dati. Uzņēmumam būs jāparaksta atlasīto datu izdrukātais(-ie) saraksts(-i). Inspektori paturēs uz datu nesējiem glabāto datu divas identiskas kopijas.
 16. Ņemiet vērā, ka katru pārbaudes laikā atlasīto pierādījumu var savākt un uz vietas uzskaitīt tā tehniskajā kopumā (piemēram, ja tiek atlasīts tikai viens e-pasta pielikums, tad galīgais materiāls ietvers e-pasta vēstuli, kā arī visus pielikumus, kas attiecas uz konkrēto ziņojumu). Veicot pierādījumu galīgo apkopošanu lietas materiālos Komisijas telpās, katru pierādījumu var sadalīt pa atsevišķiem komponentiem (piemēram, e-pasta vēstule, pielikumi un/vai citi integrēti dati), un pēc tam tos var uzskaitīt atsevišķi un attiecīgi tiem piešķirt individuālus atsauces numurus.
 17. Ja pēc inspektoru pieprasījuma uzņēmums nodrošina materiālus kopiju izgatavošanai, Komisija pēc uzņēmuma pieprasījuma sedz to materiālu izmaksas, kas izmantoti kopiju izgatavošanai Komisijas vajadzībām.
 18. Uz dokumentiem / datiem, kuru kopijas izgatavotas pārbaudes laikā, attiecas 28. panta noteikumi Padomes Regulā Nr. 1/2003 par dienesta noslēpumu. Ja vēlāk procedūras ietvaros rodas nepieciešamība atļaut citām personām piekļūt šiem dokumentiem / datiem, uzņēmumam ir jālūdz norādīt, kādi uzņēmējdarbības noslēpumi vai cita konfidenciāla informācija atrodas dokumentos / datos, ar mērķi apmierināt prasību pēc piekļuves un sniegt piekļuvi tādām kopijām, no kurām konfidenciāla rakstura informācija ir izņemta.
 19. Ja inspektori nolemj aizzīmogot uzņēmuma telpas, grāmatvedības dokumentus vai citus dokumentus, par to ir jāstāda protokols. Uzņēmumam ir jānodrošina, ka zīmogi, ar kuriem veikta aizzīmogošana, ir neskarti, līdz inspektori tos atkal noņem. Zīmogu noņemšanas laikā tiks sagatavots atsevišķs protokols, kurā tiks reģistrēts zīmogu stāvoklis konkrētajā brīdī.
 20. ES datu aizsardzības noteikumi (Regula Nr. 2018/1725) attiecas uz visiem personas datiem, ko Komisija savākusi pretmonopola izmeklēšanu ietvaros. Tā kā ES pretmonopola noteikumi attiecas vienīgi uz uzņēmumiem, fizisku personu datiem nepiemēro Komisijas veiktu pretmonopola izmeklēšanu un pārbaudes. Tomēr uzņēmuma atsevišķu darbinieku personas dati (piemēram, viņu vārdi, uzvārdi, tālruņa numuri, e-pasta adreses) var būt iekļauti uzņēmējdarbības dokumentos / ar konkrēto izmeklēšanu saistītos datos, tāpēc tos var kopēt vai iegūt pārbaudes laikā un iekļaut Komisijas lietas materiālos.
 21. Visus Komisijas pretmonopola lietās iekļautos personas datus var izmantot tikai tam mērķim, kuram tie tika savākti (LESD 101. un/vai 102. panta izpilde), un tie tiks apstrādāti saskaņā ar Regulu Nr. 2018/1725.